

Utlåtande 2007: RII (Dnr 329-486/2007)

Fördelning av 165 mnkr till en snyggare och mer funktionell stad

Hemställen om utökad budget för trafik- och renhållningsnämnden

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Trafik- och renhållningsnämnden får disponera 165 mnkr, avsatta under finansförvaltningen för underhållsarbete i befintligt väg- och trafiknät.
2. Trafik- och renhållningsnämndens förslag till fördelning av de avsatta medlen för drift- och underhållsåtgärder åren 2007 och 2008 godkänns.

Föredragande borgarrådet Mikael Söderlund anför följande.

Ärendet

I samband med budget 2007 beslutades att avsatta medel för biogasbåtar inom Miljömiljarden om 165 mnkr ska omfördelas till gatudrift och disponeras för underhållsarbete i befintligt väg- och trafiknät.

Trafiknämndens förslag innebär att de omfördelade medlen fördelas med 80 mnkr för 2007 respektive 85 mnkr för 2008. Medlen kommer att användas för funktionshöjande drift- och underhållsåtgärder med estetiska kvaliteter.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige ger trafik- och renhållningsnämnden rätt att disponera de 165 mnkr som avsatts under finansförvaltningen för underhållsarbete i befintligt väg- och trafiknät samt godkänner trafik- och renhållningsnämndens förslag till fördelning av dessa medel för drift- och underhållsåtgärder åren 2007 och 2008.

Stadsledningskontoret ser positivt på att det sker ytterligare förstärkning av medel för att åtgärda en del av det eftersatta underhållet. Det är nödvändigt att ha ett långsiktigt perspektiv i förvaltningen av stadens anläggningar. Kontoret vill därför framhålla vikten av att nämnderna har aktuella drift- och underhållsplaner som kan justeras efter förändrade förutsättningar och som är anpassade till en långsiktigt optimal nivå på drift- och underhåll där rätt åtgärder sätts in vid rätt tidpunkt för att uppnå god ekonomisk hushållning. Utöver de 165 mnkr som avsatts för underhållsarbete ska underhållsplanerna rymmas inom de ordinarie budgetramarna.

Mina synpunkter

Stockholm måste återfå sitt rykte och sin status som en av världens renaste och vackraste huvudstäder. Stockholmare ska trivas i sin stad och stolt visa upp den för besökande.

Städfokus med spolning av gator, fler papperskorgar och 24-timmars garantier både för klotteranering och olaglig affischering, tillsammans med attitydkampanjer och samarbeten med näringsliv och organisationer ska ge snabba synliga resultat. Särskilda satsningar på att belysa gator, parker och torg för att öka tryggheten och samtidigt vackert lysa upp Stockholm är också en betydande del av årets budget.

För att långsiktigt hålla Stockholm snyggt och tryggt är det också av stor vikt att det av den förra majoriteten kraftigt eftersatta underhållet av stadens infrastruktur prioriteras. Det negligerade underhållet har gett en försämrad stadsmiljö både estetiskt och funktionellt med rostiga räcken och stora hål i gatorna. Dessutom blir konsekvenserna att åtgärdsinsatserna blir både mer akuta och betydligt mer kostsamma.

Stockholms läns landsting är trafikhuvudman i regionen och staden för kontinuerliga samtal med landstinget för att utveckla kollektivtrafik på vatten. Staden gör också andra insatser för att underlätta nyttjandet av vattenvägarna, t.ex. genom att rusta upp kajer. Biogasbåtsprojektet hade goda intentioner i att utnyttja stadens vattenvägar. När projektet konkretiserats och detaljerna utkristalliserats visade det dock tydliga brister i verklighetsförankring.

Bilaga

Reservationer m.m.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Jag föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att

1. avslå hemställan
2. samt att därutöver anför följande.

Frågan om kontorets finansiering av nödvändiga underhållsåtgärder behöver självfallet lösas, men utifrån den rådande majoritetens skattesänkning och budgetplanering så är det inte märkligt att kontoret saknar adekvata medel till löpande underhåll. En stor del av de åtgärder som föreslås är av kosmetisk karaktär. Visst är det trevligt med en snygg stad, men arbetet med trafiksäkerhet och minskad miljö- och hälsopåverkan från trafiken bör vara mer prioriterat. T.ex. kunde, med omprioriterade medel, det fortsatta arbetet med automatisk hastighetsövervakning påskyndas. Ett annat, föga glamoröst, men dock brådskande projekt, är att påbörja arbetet med att säkra Stockholm inför kommande höga vattenstånd på grund av klimatförändringarna. Vattenburen kollektivtrafik är en nödvändighet för att minska utsläppen av växthusgaser. Projektet med biogasbåtarna ska därför fortsätta och medlen till detta bör återföras.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Högeralliansens majoritet i Stockholm stad beslutade i sin budget att ta 165 miljoner som var avsatta för projekt biogasbåtar i miljömiljarden till underhållsarbete i befintlig väg- och trafiknät. Syftet kan synas gott men det löpande underhållsarbetet av stadens väg- och trafiknät ska inte finansieras genom särskilda medel avsatta för att utveckla stadens miljöarbete.

Det kanske främsta i Stockholms förtjusning som stad är vattnet som omger oss på alla kanter. Kollektivtrafiken på vatten är då också mycket uppskattat och välanvänt, inte bara av dem som bor i skärgården utan också av Stockholms stads boenden. Under de senaste åren har trafiken på Stockholms inre vatten utvecklats och har blivit populär – inte bara för fritidsresor utan också för arbetsresor. Som ett resultat av försöket med trängselavgifter inleddes ett försök med ytterligare trafik på Stockholms inre vatten. Projektet finansieras genom intäkterna från trängselavgifterna och skulle ersättas av biogasbåtar, finansierade genom miljömiljarden. Stockholm stad har här haft en unik möjlighet att bidra till att även kollektivtrafiken till sjös kan utvecklas i en mer hållbar riktning. Nu väljer högeralliansen att frångå detta och i stället för finansiera ordinarie verksamhet med det som skulle ha bidragit till att Stockholm skulle bli en mer modern och hållbar storstad.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Trafik- och renhållningsnämnden får disponera 165 mnkr, avsatta under finansförvaltningen för underhållsarbete i befintligt väg- och trafiknät.

2. Trafik- och renhållningsnämndens förslag till fördelning av de avsatta medlen för drift- och underhållsåtgärder åren 2007 och 2008 godkänns.

Stockholm den

På kommunstyrelsens vägnar:
KRISTINA AXÉN OLIN

Mikael Söderlund

Anette Otteborn

ÄRENDET

I samband med budget 2007 beslutades att avsätta medel för biogasbåtar inom Miljömiljarden om 165 mnkr ska omfördelas till gatudrift och disponeras för underhållsarbete i befintligt väg- och trafiknät.

Trafik- och renhållningsnämndens förslag innebär att de omfördelade medlen fördelas med 80 mnkr för 2007 respektive 85 mnkr för 2008. Medlen kommer att användas för funktionshöjande drift- och underhållsåtgärder med estetiska kvaliteter.

Trafik- och renhållningsnämnden

Trafik- och renhållningsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 januari 2007 i enlighet med förvaltningens förslag

1. Trafik- och renhållningsnämnden godkänner för sin del kontorets förslag till fördelning av 165 mnkr avsatta för drift- och underhållsåtgärder och ger trafikdirektören i uppdrag att fatta beslut om upphandling samt tilldelnings- och anskaffningsbeslut inom ramen för redovisad fördelning.
2. Nämnden hemställer hos kommunfullmäktige om utökad budget 2007 och inriktningsnivå för 2008 för extra drift- och underhållsåtgärder enligt utlåtandet.

Reservation anfördes av ledamoten Mats Lindqvist (mp), *bilaga*.

Särskilt uttalande gjordes av ledamöterna Torhild Lamo och Kajsa Stenfeldt (båda v), *bilaga*.

Trafik- och renhållningsförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 8 januari 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning

Budgeten för 2007 innehåller omfördelningar på 165 mnkr under 2007-2008 från miljömiljarden för projekt biogasbåtar till underhållsarbete i befintligt väg- och trafiknät. Syftet är att bevara befintliga anläggningar samt trygga framkomlighet och en god stadsmiljö.

Trafikkontoret har under vintern 2006 genomfört en omfattande analys av kontorets drift- och underhållsverksamhet som fastställdes av nämnden våren 2006. Under senare år har anslagen för drift- och underhåll minskat och besparingar inarbetats vilket gett ett mycket begränsat utrymme för planerat underhåll. I analysen framgår att det finns ett samlat behov av ca 400 mnkr extra årligen för drift och underhåll jämfört med 2006 års anslagsnivå.

Kontorets förslag är att fördela de omfördelade pengarna under 2007 och 2008 med 80 mnkr respektive 85 mnkr. Målet med satsningarna kommer att vara funktionshö-

jande drift- och underhållsåtgärder som även ger estetiska kvaliteter. Kontoret föreslår att 70 % fördelas till teknik, 25 % till trafik och resterande 5 % till stadsmiljö. Inom teknikområdet läggs tyngdpunkten på gatusidan.

Bakgrund

Budgeten för 2007 innehåller omfördelningar på 165 mnkr under 2007-2008 från miljömiljarden för projekt biogasbåtar till underhållsarbete i befintligt väg- och trafiknät. Syftet är att bevara befintliga anläggningar samt trygga framkomlighet och en god stadsmiljö.

Trafikkontoret har under vintern 2006 genomfört en omfattande analys av kontorets drift- och underhållsverksamhet som fastställdes av nämnden våren 2006. Analysen behandlade kontorets tre huvudsakliga ansvarsområden: teknik, trafik och stadsmiljö. Genom att bedöma det framtida underhållsbehovet på ett tydligt och enhetligt sätt har en gemensam plattform skapats för det framtida arbetet med drift- och underhållsfrågor inom kontoret.

Analysen visar att under senare år har anslagen för drift- och underhåll minskat och besparingar inarbetats vilket gett ett mycket begränsat utrymme för planerat och förebyggande underhåll. Speciellt gata har under flera år haft anslag som varit betydligt lägre än behovet vilket gett en ökad underhållsskuld som idag uppgår till över 2 mdkr. Total underhållsskuld inklusive alla verksamheterna inom teknik, trafik och stadsmiljö överstiger 3,5 mdkr. De låga anslagen har medfört att kontoret i många år varit tvunget att prioritera hårt i sin verksamhet för gator och oftast har endast det mest nödvändiga och akuta utförts. I analysen framgår att det finns ett samlat behov av ca 400 mnkr extra årligen för drift- och underhåll jämfört med 2006 års anslagsnivå.

Analys och konsekvenser

Framkomlighet, tillgänglighet, säkerhet, trygghet, grönska och skönhet är värden som medborgarna förväntar sig och värdesätter. Kvaliteter som i många fall är direkt beroende av varandra. En anläggning som tekniskt har god kvalitet har även i de flesta fall ett propert yttre vilket förstärker den allmänna känslan av trygghet. En väl underhållen infrastruktur har stor betydelse för stockholmarna, näringslivet och besöksnäringen. Ett långsiktigt och välplanerat underhållsarbete är dessutom en förutsättning för att staden på sikt inte ska förstöra det egna kapitalet från tidigare investeringar.

Konsekvenserna av eftersatt underhåll blir på sikt stora med accelererande kostnader, sämre framkomlighet och säkerhetsproblem för trafikanter.

Förslaget beträffande omfördelning av 165 miljoner kronor under två år till drift- och underhållsåtgärder är ett steg i rätt riktning med avseende på de bristande kvaliteter och det stora underhållsberg som föreligger i staden. Dagens anslagsnivå för planerat och förebyggande underhåll är trots denna omfördelning av 165 mnkr mycket begränsat. Trafikkontoret ser mycket positivt på den nu gjorda omfördelningen. I analysen av Trafikkontorets drift- och underhållsverksamhet från 2006 framgår att det finns ett samlat behov av ca 400 mnkr kronor extra per år.

Uteblivet eller senarelagd underhåll har under de senare åren medfört att behovet av reinvesteringar ökat på grund av att många konstruktioner är i så dåligt skick att underhåll inte längre går att utföra utan enda lösningen är att genomföra en totalrenovering/reinvestering.

Trafikkontorets förslag

Kontorets förslag är att fördela de omfördelade pengarna under 2007 och 2008 med 80 mnkr respektive 85 mnkr. Målet med satsningarna kommer att vara funktionshö-

jande drift- och underhållsåtgärder som även ger estetiska kvaliteter.

Några åtgärder som kan nämnas är:

- färre rostiga broräcken
- mindre risk för snubbelolyckor på broarna på grund av ojämna beläggningar
- lättare städning på grund av beläggningar utan spårbildning
- tryggare områden genom bättre belysning
- säkerställa funktionen för linspänd skyltning
- bättre och effektivare markvärmda ytor för ökad tillgänglighet och trygghet

Nedan görs en kortfattad beskrivning av hur de tillförda medlen kommer att användas inom respektive verksamhetsområde utöver tidigare planerade åtgärder i verksamhetsplanen för 2007.

Teknik

Inom teknikområdet kommer tyngdpunkten att vara åtgärder inom gatusidan.

Gata

Utrymmet för planerat underhåll har inom gatusidan varit mycket begränsat senare år. Det arbete som utförts har främst varit av karaktären akuta åtgärder. Med budgeterade tillskott 2007 och 2008 finns nu utrymme att något öka det planerade underhållet. En del av extraanslagen kommer att användas till åtgärder på grund av tidigare eftersatt underhåll och gatuupprustningar.

Att i ökad omfattning börja åtgärda trasiga beläggningar och slitna trafikmarkeringar kommer att ge en mer lättstädd stad och en samlad känsla av en renare och snyggare stad samt ökad trafiksäkerhet och framkomlighet.

Konstbyggnader – broar, vägtunnlar, kajer mm

Våra broar binder inte bara samman olika stadsdelar med varandra de är även betydande landmärken i vår stad. Att hålla dessa snygga och representativa är därför viktigt, för såväl medborgare som turister. Kontoret kommer därför att förbättringsmåla och utföra partiell skyddsmålning av broräcken och stålkonstruktioner.

Med avseende på framkomlighet och säkerhet kommer under året beläggningar på broar med kraftiga blåsbildningar att bytas ut.

Belysning

Många stadsdelar uppfattas som idag som otrygga och otrivsamma på grund av att belysningen är mycket bristfällig ur ett säkerhets- och trygghetsperspektiv. Kontoret avser därför att bygga, byta och renovera olika armaturer.

Trafik

Trafiktjänsten har sedan länge haft alldeles för låga budgetanslag för att kunna säkerställa funktionen av linspänd skyltning och gamla portaler. Linspänd skyltning är farlig och påkörningsskador förekommer vilka är extremt kostnadskrävande eftersom de även skadar de byggnader där linorna är upphängda. Kostnader som Trafikkontoret får stå för. Gamla portaler bör bytas ut mot fackverk av trafiksäkerhetsskäl samt att de också är lättare att arbeta med.

Torra och halkfria markytor vintertid är en viktig kvalitet i staden. För många medborgare ger det en ökad tillgänglighet och trygghet, med färre olyckor som följd. Delar av stadens markvärmeanläggningar är i dag i ett starkt behov av att bytas ut eller byggas om. Markvärmeanläggningarna kommer därför att uppgraderas för effektivare funktion.

Stadsmiljö

Inom området stadsmiljö görs en satsning på underhåll av befintliga träd samt utbyte av sjuka träd.

Slut

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 26 februari 2007 har i huvudsak följande lydelse.

Bakgrund

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige ger trafik- och renhållningsnämnden rätt att disponera de 165 mnkr som avsatts under finansförvaltningen för underhållsarbete i befintligt väg- och trafiknät samt godkänner trafik- och renhållningsnämndens förslag till fördelning av dessa medel för drift- och underhållsåtgärder åren 2007 och 2008.

Stadsledningskontoret vill i detta sammanhang framhålla nödvändigheten av ett långsiktigt perspektiv i förvaltningen av stadens anläggningar. Kontoret vill särskilt betona vikten av att nämnderna har aktuella drift- och underhållsplaner som kan justeras efter förändrade förutsättningar och som är anpassade till en långsiktigt optimal nivå på drift- och underhåll, där rätt åtgärder sätts in vid rätt tidpunkt för att uppnå god ekonomisk hushållning. Utöver de 165 mnkr som avsatts för underhållsarbete ska underhållsplanerna rymmas inom de ordinarie budgetramarna.

Under våren 2006 redovisades i trafiknämnden en analys av nämndens drift- och underhållsverksamhet. Analysen behandlade nämndens huvudsakliga ansvarsområden; teknik, trafik samt stadsmiljö. Analysen visade ett totalt eftersatt underhåll om cirka 3,5 mdkr. Av analysen framgår ett årligt behov om ytterligare cirka 400 mnkr för drift- och underhåll utöver 2006 års budgetnivå.

Ärendet

Nämndens förslag innebär de omfördelade medlen fördelas med 80 mnkr för 2007 respektive 85 mnkr för 2008. Medlen kommer att användas för funktionshöjande drift- och underhållsåtgärder med estetiska kvaliteter. Till verksamhetsområdet teknik avses

70 % av medlen fördelas, till trafik 25 % och till stadsmiljö 5 %.

Exempel på effekter av föreslagna åtgärder:

- Färre rostiga broräcken
- Mindre risk för snubbelolyckor på grund av ojämna beläggningar
- Lättare städning med beläggningar utan spårbildning

- Tryggare områden genom bättre belysning
- Säkerställa funktionen för linspänd skyltning
- Bättre och effektivare markvärmda ytor för ökad tillgänglighet och trygghet

Här följer en beskrivning av hur de tillförda medlen avses användas inom respektive verksamhetsområde utöver tidigare planerade åtgärder i nämndens verksamhetsplan för 2007.

Teknik

Inom detta område kommer huvudpunkten av de föreslagna åtgärderna att ske inom gatuverksamheten.

Gator

De extra medlen för 2007 och 2008 kommer att användas till att öka det planerade underhållet. En del av de extra medlen kommer att användas till åtgärder på grund av tidigare eftersatt underhåll samt gatuupprustningar.

Konstbyggnader – broar, vägtunnlar, kajer m.m.

Nämnden kommer att utföra förbättringsmålning samt utföra partiell skyddsmålning av broräcken samt stålkonstruktioner. Under 2007 kommer också beläggningar på broar med kraftiga blåsbildningar att bytas ut.

Belysning

Inom belysningsområdet planerar nämnden att bygga, byta samt renovera olika ar-maturer.

Trafik

Då linspänd skyltning är farlig och påkörningsskador förekommer som är extremt kostnadskrävande eftersom de även skadar de byggnader där linorna är upphängda kommer nämnden att byta ut gamla portaler mot fackverk. Bytet görs främst av trafik-säkerhetsskäl men dessutom underlättas underhållsarbetet.

Markvärmeanläggningar kommer att uppgraderas för effektivare funktion eftersom delar av stadens markvärmeanläggningar är i stort behov av att bytas ut eller byggas om.

Stadsmiljö

Inom stadsmiljöområdet görs en satsning på underhåll av befintliga träd samt utbyte av sjuka träd.

Stadsledningskontorets synpunkter och förslag

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige ger trafik- och renhållnings-nämnden rätt att disponera de 165 mnkr som avsatts under finansförvaltningen för underhållsarbete i befintligt väg- och trafiknät samt godkänner trafik- och renhåll-ningsnämndens förslag till fördelning av dessa medel för drift- och underhållsåtgärder åren 2007 och 2008.

Stadsledningskontoret ser positivt på att det sker ytterligare förstärkning av medel för att åtgärda en del av det eftersatta underhållet. Det är nödvändigt att ha ett långsiktigt perspektiv i förvaltningen av stadens anläggningar. Kontoret vill därför framhålla vikten av att nämnderna har aktuella drift- och underhållsplaner som kan justeras efter förändrade förutsättningar och som är anpassade till en långsiktigt optimal nivå på drift- och underhåll där rätt åtgärder sätts in vid rätt tidpunkt för att uppnå god ekonomisk hushållning. Utöver de 165 mnkr som avsatts för underhållsarbete ska underhållsplanerna rymmas inom de ordinarie budgetramarna.

RESERVATIONER M.M.

Trafik- och renhållningsnämnden

Reservation anfördes av ledamoten Mats Lindqvist (mp), enligt följande

Vattenburen kollektivtrafik är en nödvändighet för att minska utsläppen av växthusgaser. Projektet med biogasbåtarna ska därför fortsätta. Frågan om kontorets finansiering av nödvändiga underhållsåtgärder behöver självfallet lösas, men utifrån den rådande majoritetens skattesänkning och budgetplanering så är det inte märkligt att kontoret saknar adekvata medel till löpande underhåll. En stor del av de åtgärder som föreslås är av kosmetisk karaktär. Visst är det trevligt med en snygg stad, men arbetet med trafiksäkerhet och minskad miljö- och hälsopåverkan från trafiken bör vara mer prioriterat. T.ex. kunde, med omprioriterade medel, det fortsatta arbetet med automatisk hastighetsövervakning påskyndas. Ett annat, föga glamoröst, men dock brådskande projekt, är att påbörja arbetet med att säkra Stockholm inför kommande höga vattenstånd på grund av klimatförändringarna.

Särskilt uttalande gjordes av ledamöterna Torhild Lamo och Kajsa Stenfeldt (båda v), enligt följande

Högeralliansens majoritet i Stockholm stad beslutade i sin budget att ta 165 miljoner som var avsatta för projekt biogasbåtar i miljömiljarden till underhållsarbete i befintlig väg- och trafiknät. Syftet kan synas gott men det löpande underhållsarbetet av stadens väg- och trafiknät ska inte finansieras genom särskilda medel avsatta för att utveckla stadens miljöarbete.

Det kanske främsta i Stockholms förtjusning som stad är vattnet som omger oss på alla kantar. Kollektivtrafiken på vatten är då också mycket uppskattat och välanvänt, inte bara av dem som bor i skärgården utan också av Stockholms stads boenden. Under de senaste åren har trafiken på Stockholms inre vatten utvecklats och har blivit populär – inte bara för fritidsresor utan också för arbetsresor. Som ett resultat av försöket med trängselavgifter inleddes ett försök med ytterligare trafik på Stockholms inre vatten. Projektet finansieras genom intäkterna från trängselavgifterna och skulle ersättas av biogasbåtar, finansierade genom miljömiljarden. Stockholm stad har här haft en unik möjlighet att bidra till att även kollektivtrafiken till sjös kan utvecklas i en mer hållbar riktning. Nu väljer högeralliansen att frångå detta och i stället för finansiera ordinarie verksamhet med det som skulle ha bidragit till att Stockholm skulle bli en mer modern och hållbar storstad.